

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

I КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: I Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025 .– 1916 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: I книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025.–1916 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

внимание работе с семьями и поддержке родителей в их трудном, но важном труде воспитания и развития детей.

Список литературы:

1. Введение в специальность «Социальный педагог» учеб. пособие / П.А. Шептенко; под ред. В.А. Слостенина, –2–е изд., стер. – М.:ФЛИНТА, 2013.– 160с.
2. Социальная педагогика: учеб. пособие. – Мудрик А.В.– М.: «Академия», 2000.–200с.
3. Методика и технология социальной работы с семьей: учеб. пособие/ И.П. Клемантович, Е.А. Леванова, Т.В. Пушкарева. – Москва: МПГУ, 2019.–192 с.

ӘОЖ 376.1

МЕКТЕП ПЕН ОТБАСЫНЫҢ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУІ ЕРЕКШЕ БІЛІМ БЕРУ ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІ БАР БАЛАНЫҢ МЕКТЕП ОРТАСЫНА СӘТТІ БЕЙІМДЕЛУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ

Бегежанова Райхан Карымжановна

педагогика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы
педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасы
Ө. Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институты
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті
Қостанай қ., Қазақстан

Аңдатпа

Мақалада ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББҚ) балаларды мектепте оқытуға бейімдеу процесінде мектеп пен отбасының өзара әрекеттесуінің маңыздылығы қарастырылады. Педагогтардың отбасымен серіктестік қарым-қатынас орнатудағы негізгі аспектілері ашылады: білім беру үдерісін ұйымдастыру, психологиялық қолдау көрсету және ата-аналарды мектеп өміріне тарту. Мектепте әр бала өзін қабылданғандай сезінетін инклюзивті мәдениеттің маңыздылығы атап өтіледі. Мақалада ЕББҚ бар балаларды сәтті бейімдеуге және өзара түсіністік атмосферасын қалыптастыруға ықпал ететін ата-аналармен өзара әрекеттесу формалары келтірілген.

Түйінді сөздер: инклюзивті білім беру, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар, мектеп, отбасы, бейімделу, өзара әрекеттесу.

Аннотация

В статье рассматривается значимость взаимодействия школы и семьи в процессе адаптации детей с особыми образовательными потребностями (ООП) к школьному обучению. Раскрываются ключевые аспекты роли педагогов в формировании партнерских отношений с семьями: организация образовательного процесса, психологическая поддержка и вовлечение родителей в школьную жизнь. Подчеркивается важность инклюзивной культуры в школе, где каждый ребенок чувствует себя принятым. В статье приводятся конкретные формы взаимодействия с родителями, способствующие успешной адаптации детей с ООП и созданию атмосферы взаимопонимания.

Ключевые слова: инклюзивное образование, дети с особыми образовательными потребностями, школа, семья, адаптация, взаимодействие.

Abstract

The article examines the importance of interaction between school and family in the adaptation process of children with special educational needs (SEN) to school education. Key aspects of teachers' roles in building partnerships with families are highlighted: organizing the educational process, providing psychological support, and involving parents in school life. The significance of an inclusive school culture, where every child feels accepted, is emphasized. The article outlines specific forms of interaction with parents that contribute to the successful adaptation of SEN children and the creation of an atmosphere of mutual understanding.

Key words: *inclusive education, children with special educational needs, school, family, adaptation, interaction.*

Инклюзивті білім беру әрбір баланың жеке ерекшеліктеріне қарамастан, барлығына тең мүмкіндік беруді мақсат етеді. Алайда, бұл мақсатқа қол жеткізу үшін мектеп пен отбасының тығыз өзара әрекеттестігі басты фактор болып табылады. Осы екі институттың бірлескен күш-жігері ерекше білім беру қажеттіліктері (ЕББҚ) бар баланың мектеп ортасына сәтті бейімделуіне және оның оқу сапасын арттыруға ықпал етеді.

Инклюзивті білім беру қазіргі уақытта елдің мемлекеттік білім беру саясатының басым бағыты болып табылады. Инклюзивті білім берудің басты мақсаты – әрбір тәрбиеленушінің тұлғасын барынша дамыту ғана емес, сонымен қатар оның әрі қарай дамуға дайындығын қалыптастыру. Осыған байланысты инклюзияның негізгі функциялары – баланың әлеуметтік бейімделуі, түзету және оңалту, сондай-ақ отбасын мектептің білім беру кеңістігіне тарту.

Қоғам мектепке қандай міндеттер қойса да, ата-аналардың көмегі мен қолдаусыз, «ерекше» баланың әлеуметтенуі мен оқытуына деген жеке қызығушылықсыз, олардың педагогикалық және психологиялық білімі болмаса, тәрбие мен оқыту процесі қажетті нәтижеге қол жеткізе алмайды. Педагогтың міндеті – инклюзивті жұмыстың жылдар бойы жинақталған тәжірибесін, осындай балаларды тәрбиелеу және оқыту әдістерімен ата-аналармен бөлісу. Себебі педагогтар өз қызметіне байланысты арнайы әдебиеттерді көбірек оқиды және ерекше балалармен араласу аясы анағұрлым кең әрі әртүрлі.

Педагогтардың басты міндеті – ата-аналарды балалардың мектептегі өміріне тарту жолдарын табу және мектепке деген қызығушылықтарын қалыптастыру. Бұлата-аналардың мектепке деген көзқарасын өзгертеді. Тәрбиелік процеске қатысу ата-аналарға балаларды тәрбиелеу – шыдамдылық пен оны терең түсінуді қажет ететін өнер екенін ұғынуға көмектеседі. Ортақ істер мен қызығушылықтар балалар мен ата-аналарды біріктіреді, өзара түсіністік тілі табылып, «ерекше» баланың тұлғасын қалыптастыруға оң әсер етеді[1]. Сынып жетекшісінің міндеті – ата-аналарға көмекші және жақсы кеңесші болу, балалар мен ата-аналар ұжымында ізгілік, өзара түсіністік пен сенім атмосферасын құру, ата-аналарға ерекше білім беру қажеттілігі бар (ЕББҚ) баланы тәрбиелеуде тәжірибе жинақтауға көмектесу. Тек ата-аналармен бірге ғана білім беру бағдарламасын таңдау, ЕББҚ баланың білім алу траекториясын анықтау, оқу мотивациясын арттыру, үлгерімнің төмендеу себептерін анықтау, оқушылардың теріс мінез-құлқының алдын алу, олардың денсаулыққа құндылықтық қарым-қатынасын қалыптастыру сияқты мәселелерді нәтижелі шешуге болады.

Ерекше білім беру қажеттілігі бар адамдар үшін ынтымақтастық пен өзара әрекеттестік ұзақ уақыттан бері өмір сүру стратегиясы, кейде әлеуметтік оқшаулануды жеңудің тәсілі болып келеді. Баланың мектептегі тарихын, оның оқу стилі мен жеке ерекшеліктерін ең жақсы білетін – ата-аналар. Инклюзивті білім беруді жүзеге асыратын мектептер ата-аналарды оқыту процесінің серіктесі ретінде қарастырады. Кейде бұл серіктестік ата-аналардың ерікті түрде кеңесші болуынан басталады, бұл ерекше білім беру қажеттілігі бар (ЕББҚ) баланы оқытуға бейімдеуге немесе үй жағдайында қосымша оқу іс-әрекетін қолдауға ықпал етеді. Өзара ынтымақтастық – қоғамымыздың ең құнды әлеуметтік активтерінің бірі. Отбасылар мен ұйымдардың өзара қолдауы, оң тәжірибесі және ынтымақтастығы инклюзивті білім беруді қолдауда маңызды ресурс болып табылады, егер олар дұрыс анықталып, тиімді түрде қолданылса [2].

Отбасы мен мектептің өзара дұрыс әрекеттестігі келесі міндеттерді шешеді:

– ата–аналарды белсенді қатысушы ретінде білім беру процесіне тарту, балалармен өзара әрекеттесудің әдістерін үйрету және бірлескен практикалық іс–шараларды ұйымдастыру;

– ата–аналардың қарым–қатынас стилін өзгертуге және оларды оңтайлы коммуникациялық тәсілдермен қаруландыруға ықпал ету;

– ата–аналардың тәрбиелік құзыреттілігін арттыру үшін олардың педагогикалық және дефектологиялық білімдерін кеңейту;

– ата–аналарды қауымдастыққа біріктіру үшін жағдай жасау, бұл отбасылардың әлеуметтік кеңістігін кеңейтуге ықпал етеді.

Мектеп, білім беру жүйесінің маңызды элементі ретінде, ЕББҚ бар баланың интеграциясына қолайлы жағдай жасауда орталық рөлді атқарады. Бұл үшін педагогтар келесідей шараларды жүзеге асыруы тиіс:

– оқушының жеке ерекшеліктерін ескеру;

– бейімделген білім беру бағдарламаларын әзірлеу;

– бала мен оның отбасына психологиялық қолдау көрсету;

– ЕББҚ бар балалардың табысты оқуына ықпал ететін заманауи әдістер мен технологияларды қолдана отырып, оқу процесін ұйымдастыру.

Сонымен қатар, барлық балалар өздерін қабылданған және ұжымның құнды мүшесі ретінде сезінетін инклюзивті мектеп мәдениетін құру – маңызды аспект болып табылады.

Қазіргі мектептерде ата–аналармен өзара әрекеттесудің дәстүрлі формалары мыналарды қамтиды: ата–аналармен кездесулер мен танысу; сауалнама жүргізу; жеке және топтық кеңестер; ақпараттық стендтер ұйымдастыру; логопед және психологтың консультациялары; ата–аналар жиналыстары; психологиялық–педагогикалық кеңестер; ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға толерантты қарым–қатынас қалыптастыруға бағытталған балалар мен ата–аналардың бірлескен мерекелері: сынып сағаттары, әңгімелер, ашық есі күндері. Бұл тәсіл ата–аналар мен ЕББҚ балаларға тең дәрежеде ынтымақтастықтың мүмкіндігін түсінуге, сондай–ақ ата–аналардың балалар алдындағы беделін көтеруге мүмкіндік береді. Ата–аналарды педагогикалық қолдау арқылы білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыру және ЕББҚ балалары бар отбасыларға практикалық көмек көрсету мектепке деген сенім мен қолдау атмосферасын қалыптастырады [1].

Қазіргі таңда көптеген мектептер үшін ынтымақтастық мәдениетін қалыптастыру және қолдау қиын мәселе болып отыр. Дегенмен, бұл ұзақ мерзімді перспективада үлкен пайда әкелетін маңызды міндет. Ерекше білім беру қажеттілігі бар (ЕББҚ) балалары бар отбасылармен өзара әрекеттесу және ата–аналардың ынтымақтастығы тек балалар үшін ғана емес, сонымен қатар барлық қатысушылар үшін пайдалы.

Мысалы:

– ата–аналар өз баласымен қарым–қатынасын жақсартады, олардың қажеттіліктеріне сезімтал әрі жауапты болып, өздерінің тәрбиелеу дағдыларына сенімдірек болады;

– педагогтар отбасылардың мәдениеті мен әртүрлілігін тереңірек түсінеді, жұмыс орнында өзін жайлы сезінеді және моральдық тұрғыдан қолдау табады;

– ата–аналар мен қоғамдастықты тарту арқылы мектептер өз беделін нығайтады.

Отбасылар мен мектептердің өзара әрекеттестігі мен ынтымақтастығының бірінші қадамы – әлеуметтік және білім беру ахуалын жақсарту, мұнда ата–аналар мен серіктестер өздерін қажет, құрметті, сенімді және елеулі сезінеді. Халықаралық бағдарламалардың авторлары ынтымақтастықтың әртүрлі деңгейлерін түсіну үшін келесі негізгі ойларды атап көрсетеді [1]:

– қазіргі қажеттіліктер мен мүмкіндіктерді шынайы түрде ескеру үшін, отбасылар, мектептер және қоғам арасындағы қарым–қатынастарды көп орталықты ұжымдық тәжірибе ретінде қарастыру қажет;

– мүгедектігі бар адамдардың ұйымдары мен сараптамалық мекемелері отбасыларды тарту және инклюзивті білім беру мақсатында қоғам мен мемлекеттің ынтымақтастығына ықпал ететін нақты іс–әрекеттерді ұсыну;

– ата–аналарды қолдау, олардың ұдайы білім алуын қамтамасыз ету және достық институционалдық ортаны құру – ата–аналар мен қоғамдастықты тарту бойынша ең жиі ұсынылатын шаралар болып табылады.

Баланың білім алу процесіне отбасының қатысу деңгейі білім беру жүйесі ұсынатын мүмкіндіктерге байланысты өзгеруі мүмкін. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар жағдайында отбасының өзара әрекеттестікке дайын болуы баланың денсаулығындағы шектеулер түрлеріне, отбасының әлеуметтік–экономикалық жағдайына және ата–ана мен бала (немесе қамқоршы мен бала) арасындағы қарым–қатынасына тәуелді.

Ата–аналарды қолдау, оларды үнемі оқытып, ақпарат пен кеңестерге тұрақты қолжетімділікті жеңілдету, сондай–ақ достық институционалдық ортаны құру – ата–аналар мен қоғамды инклюзивті білім беруге тарту бойынша тиімді саясатты жүзеге асыру үшін ұсынылатын негізгі шаралардың бірі [3].

Тиімді инклюзивті білім беру отбасының белсенді қатысуын, ата–аналардың тұрақты білімін жетілдіруін және қолдаушы институционалдық ортаны құруды талап етеді. Отбасының қатысу деңгейі баланың жеке ерекшеліктеріне, отбасының әлеуметтік–экономикалық жағдайына және өзара әрекеттестікке дайындығына байланысты. Қоғам, мектеп және отбасының бірлескен күш–жігерінің арқасында ғана ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың толыққанды интеграциясын қамтамасыз етуге болады.

Қорыта айтқанда, ата–аналар мен қоғамның өзара әрекеттестігі жаңа ұғым емес екені сөзсіз. Отбасылардың, қоғамдық ұйымдардың, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың, мүгедектер ұйымдарының және балалардың құқықтарын қорғаумен айналысатын үкіметтік емес ұйымдардың ынтымақтастығын келесі маңызды құралдар ретінде қарастыруға болады:

– даму мақсаттарына қол жеткізу: балалардың білім алуына тең мүмкіндік беру арқылы қоғамның барлық мүшелерінің толыққанды дамуына ықпал етеді.

– теңдік пен әділеттілікті қамтамасыз ету: білім беру процесінде балалардың қажеттіліктеріне тең дәрежеде назар аудару арқылы әлеуметтік әділеттілік қағидаларын жүзеге асыру.

– барлық балалардың құқықтарын қорғау: ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды жалпы білім беру жүйесіне қосу арқылы олардың құқықтарын жүзеге асыруды қамтамасыз ету.

Инклюзивті білім беру бұл бағытта ерекше маңызға ие, себебі ол балалардың, олардың отбасыларының және қоғамның мүдделерін бір арнаға тоғыстыра отырып, олардың құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейтудің негізгі құралына айналады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар баланың отбасына психологиялық–педагогикалық қолдау көрсету бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр–Сұлтан: Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2020. – 102 б.

2. Инклюзивное образование: работа с родителями по–новому. Инклюзивное образование: теория, практика, опыт. Материалы международной научно–практической конференции. Национальная академия образования им. И. Алтынсарина. – Астана: НАО им. И. Алтынсарина, 2018. – 562 с.

3. Ерекше оқыту қажеттіліктеріне қарай қысқа мерзімдік, орташа мерзімдік және ұзақ мерзімдік негізде оқушыларға психологиялық–педагогикалық қолдау көрсету. Өдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2015. – 80 б.

4. Методические рекомендации для администрации школы по организации образовательного процесса в инклюзивной среде. Методические рекомендации – Нур–Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2020. – 147 с.

ӨОЖ 371

ТӘРБИЕ ҮДЕРІСІНДЕГІ ОТБАСЫ, МЕКТЕП ЖӘНЕ ҚОҒАМНЫҢ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСТІГІ: ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІКТІҢ МАҢЫЗЫ МЕН ТИІМДІЛІГІ

Бектемір Динара Қызырбекқызы

Өл–Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
А.Байтұрсынұлы атындағы қазақ тілі білімі
кафедрасының магистранты
Алматы қ., Қазақстан

Аңдатпа

Бұл мақалада отбасы, мектеп және қоғам арасындағы әлеуметтік серіктестіктің тәрбиелік үдерістегі маңызы қарастырылады. Баланың жан–жақты дамуы мен тұлға ретінде қалыптасуында осы үш институттың үйлесімді өзара әрекеттестігі негізгі рөл атқарады. Мақалада әлеуметтік серіктестіктің тиімді тетіктері, оның тәрбиелік ықпалы және қазіргі заманғы білім беру жүйесіндегі маңыздылығы талданады. Сонымен қатар, отбасы, мектеп және қоғам арасындағы ынтымақтастықты нығайту жолдары ұсынылады.

Түйінді сөздер: *тәрбие, әлеуметтік серіктестік, отбасы, мектеп, қоғам, ынтымақтастық.*

Аннотация

В данной статье рассматривается значение социального партнёрства между семьёй, школой и обществом в воспитательном процессе. Гармоничное взаимодействие этих трёх институтов играет ключевую роль в развитии ребёнка и формировании его личности. В статье анализируются эффективные механизмы социального партнёрства, его воспитательное влияние и значимость в современной системе образования. Кроме того, предлагаются пути укрепления сотрудничества между семьёй, школой и обществом.

Ключевые слова: *воспитание, социальное партнёрство, семья, школа, общество, сотрудничество.*

Abstract

This article examines the importance of social partnership between family, school, and society in the educational process. The harmonious interaction of these three institutions plays a crucial role in a child's comprehensive development and personality formation. The article analyzes effective mechanisms of social partnership, its educational impact, and its significance in the modern education system. Additionally, ways to strengthen cooperation between family, school, and society are proposed.

Key words: *education, social partnership, family, school, society, cooperation.*

Қазіргі жаһандану дәуірінде тәрбие мәселесі әр мемлекеттің әлеуметтік–мәдени дамуында басты орын алады. Жеке тұлғаның үйлесімді қалыптасуы мен қоғамға бейімделуі көптеген факторлардың ықпалымен жүзеге асады. Бұл үдерісте отбасы, мектеп және қоғам арасындағы өзара әрекеттестік негізгі рөл атқарады. Әлеуметтік серіктестік қағидаттары негізінде үйлесімді ұйымдастырылған тәрбие жүйесі бала дамуының барлық қырын қамтып, оның рухани, адамгершілік және зияткерлік әлеуетінің дамуына ықпал етеді. Тәрбие үдерісі – бұл жеке тұлғаның қалыптасуы мен дамуының негізгі құрылымын қалыптастыратын күрделі және көпқырлы процесс. Бұл үдерісте отбасы, мектеп және қоғам үш негізгі институт ретінде бір–бірімен тығыз байланысты және өзара әрекеттеседі. Осы үш

**ТӘРБИЕ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ОТБАСЫНЫҢ, МЕКТЕПТІҢ ЖӘНЕ ҚОҒАМНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІГІ**

**СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО СЕМЬИ, ШКОЛЫ И ОБЩЕСТВА
В ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

Абдулина Айгуль Сапарғалиевна, Дошанова Жанна Жумағалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в процессе воспитания	1377
Абелева Диана Дархановна	Социальное партнерство – ключ к успешному воспитанию	1382
Агеева Анастасия Анатольевна	Социальное партнёрство дошкольной организации и семьи: современные подходы	1385
Aidarbekova Rauana Kairatbekovna, Kuatova Aigul Ainabekovna	Cooperation between the family and the educational system in bringing up the new generation	1388
Айткужина Меруерт Оразбековна	Қазіргі отбасы тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды қолдану ерекшеліктері	1394
Айтпаева Алия Богдановна, Тоғусаева Ажаргуль Казийкановна	Қазіргі заманғы тәрбие әдістерін балалардың әлеуметтік үрдіске тұлғалық қалыптасуы үшін отбасыларда қолдану	1400
Альжанова Айгуль Муратовна, Фаустова Елена Геннадьевна	Взаимодействие учителя с родителями в рамках факультативных занятий: пути развития и поддержки учащихся	1403
Альмаганбетова Макпал Кайратовна, Борибаев Айбар Кайржанович	Ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеуде ұлттық құндылықтар басты құрал ретінде	1407
Аманкелдиева Айгерим Пиралиевна, Абушахметова Айниса Рахмановна	Студенттердің аитв/житс–мен өмір сүретін адамдарға деген әлеуметтік көзқарасы	1412
Әшім Аружан Мақсұтқызы	Как построить эффективное сотрудничество родителей и учителей в школах с инклюзивным образованием	1417
Бабалиева Азиза Бауыржановна	Тиімді білім беру үшін отбасы, мектеп және қоғам арасында мықты серіктестік құру	1421
Байбулатова Айгуль Жакеновна	Психолого–педагогические аспекты социального партнерства между семьей и колледжем в рамках программы «Біртұтас тәрбие»	1424

3 СЕКЦИЯ

Баймагамбетова Дана Сабитовна, Дамбаулова Асемгуль Сериковна	Единство семьи, школы и общества в воспитании младших школьников	1429
Баймусина Ляззат Ибраевна Ундимисова Кульпаш Сейтпековна	Современные подходы к взаимодействию школы дополнительного образования с семьей: преодоление барьеров и создание гармоничного сотрудничества	1432
Барабаш Ольга Ивановна	Влияние семейного окружения на развитие детей и роль социального педагога в поддержке семей	1435
Бегежанова Райхан Карымжановна	Мектеп пен отбасының өзара әрекеттесуі ерекше білім беру қажеттіліктері бар баланың мектеп ортасына сәтті бейімделу факторы ретінде	1439
Бектемір Динара Қызырбекқызы	Тәрбие үдерісіндегі отбасы, мектеп және қоғамның өзара әрекеттестігі: әлеуметтік серіктестіктің маңызы мен тиімділігі	1443
Бельшева Ирина Николаевна Булатова Резида Гадынановна	Роль социального партнерства семьи, школы и общества в формировании воспитательного процесса: взаимное влияние и поддержка в воспитании гармоничной личности	1447
Бельская Татьяна Александровна, Бельский Денис Геннадьевич	Партнерство семьи, школы и общества как фактор воспитания	1450
Бобрицкая Елена Анатольевна, Зайцева Елена Васильевна	Единство усилий: роль партнерства в воспитательной деятельности	1454
Букаева Шынар Калияскеровна	Бала тәрбиесінде мектеп пен ата–ананың ынтымақтастық қарым – қатынасы	1458
Бургард Маргарита Сергеевна, Пролыгина Динара Куанышбаевна	Совместное сотрудничество – путь к успеху	1463
Возная Екатерина Викторовна, Мычко Елена Ивановна	Социальное партнерство семьи и педагогов в детском саду	1467
Войкин Александр Андреевич, Горбаленко Кристина Дмитриевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1471
Волошенко Наталья Ивановна, Засименко Ольга Викторовна	Социальное партнерство в процессе реализации воспитательных задач: опыт работы сельской малокомплектной школы	1475
Габдуллина Айгуль Тугельбаевна, Ормамбекова Асель Кайратовна	Оқушылардың тәрбиесіндегі отбасы, мектеп және әлеуметтік қоғамның рөлі	1480

3 СЕКЦИЯ

Галиуллина Жулдызай Зарлыковна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1485
Глушкова Евгения Сергеевна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1488
Грабовенко Елена Валентиновна	Основы финансовой грамотности для школьников: как управлять своими деньгами?	1491
Губарь Светлана Владимировна, Арбагулова Асель Кабдуалиевна	Воспитание в единстве: роль партнёрства семьи, школы и общества	1496
Даумова Батима Бексултановна, Бексултанова Аягуз Кадырбековна	ЖОО – да тәрбие жүйесін оқытуда тәрбиенің мәні және құрылымы	1500
Джабага Динара Тлеубергеновна	Социальное партнерство семьи, школы и общества как успешное условие формирования семейных ценностей	1505
Дмитровская Татьяна Владимировна	Социальное партнерство как основа воспитания нового поколения	1509
Досжанова Алмагуль Асылкановна, Есетова Роза Еркебулановна	Ы. Алтынсарин мұрасы: балаларға кітап оқытудың құндылығын сезіндіру жолдары	1514
Дуйсенбаева Кымбат Ахметқызы	Әлеуметтік серіктестік негізінде баланың дамуын қолдау: мектеп психологының рөлі	1517
Дусмагамбетова Динара Канатовна, Шинибекова Гульшат Сайлаукановна	Партнерское взаимодействие семьи и школы	1521
Дуспаева Гульмира Джамбуловна, Горобец Елена Васильевна	Сотрудничество семьи и школы – залог успешного решения задач воспитания школьников	1526
Дьяченко Наталья Валентиновна	Социальное партнерство: гармония традиций и инноваций в воспитании	1529
Дюсембаева Аксамал Сергазиевна, Баймағамбетова Динара Еркімбайқызы	Құндылыққа негізделген тәрбиені іске асырудағы педагог пен ата–ананың өзара ықпалдастығы	1534
Жакупова Багитжамал Габитовна, Сейлова Ляззат Алдабергеновна	Отбасылық құндылықтарды қалыптастырудағы мектептің рөлі	1538
Жамбулова Айгуль Жакановна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1543
Жанғалиева Роза Есимхановна, Жукенова Гулпара Балтабаевна	Формирование цифрового аутизма у детей: причины и последствия	1547

3 СЕКЦИЯ

Жантлесова Мадина Хамзаевна, Омарова Гульсана Ержигитовна	Өскелең ұрпақты тәрбиелеуде отбасы мен мұғалімнің өзара байланысының маңыздылығы	1511
Жанулу Асель Алексеевна, Абильгазина Жанар Тулегеновна	Создание единого воспитательного пространства: сотрудничество семьи и школы	1555
Жетписбаева Айсылу Айратовна Абдиркенова Ақбидаш Капановна	«Ақпараттық мәдениет» ұғымының мәні мен мазмұнына ғылыми теориялық шолу	1561
Жихарева Татьяна Борисовна, Тусова Айгуль Аманжоловна	Вовлечение родителей в процесс детского развития, воспитания и обучения	1565
Жобалаева Карлыгаш Темиржановна, Демесенова Татыгуль Туяковна	Бала тәрбиесіндегі ажырамас үштік одақ: отбасы, мектеп, қоғам	1569
Жумабекова Аида Асановна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями	1572
Жумагалиева Асем Амиржановна, Рамазанова Салтанат Кинаевна	Триада воспитания: взаимодействие родителей, педагогов и социума	1576
Ибрагим Айдос Ерболұлы, Мамбеталина Алия Сактагановна	Влияние социальных сетей и онлайн–коммуникации на раннее выявление зависимостей у подростков: возможности и риски	1579
Идрисова Жанна Жакановна	Взаимодействие воспитателя и родителей в процессе профессионального самоопределения старшеклассников	1583
Иманкулова Шолпан Аскарловна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	1586
Каленова Гульбарам Сартайқызы	Күш–жігердің бірлігі: отбасы–мектеп– қоғам – жеке тұлғаны тәрбиелеудегі маңызды рөлі	1590
Калиниченко Оксана Викторовна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	Особенности реализации социального партнерства в образовании	1593
Камзинова Гульжанна Оралбековна	Роль социального партнерства между семьей, школой и обществом в формировании ценностных ориентиров и воспитании личности ребенка в условиях современного общества	1597
Кандалина Татьяна Валентиновна	Воспитывающая среда на основе сотрудничества семьи и школы	1601
Каппасова Шамшырак Еркиновна	Тәрбие процесінде отбасы, мектеп және қоғам арасындағы өзара әрекеттесудің маңыздылығы	1605

3 СЕКЦИЯ

Карибаева Ганди Токтаровна, Мухамедкалиева Бибигуль Марденовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның елеуметтік серіктестігі	1609
Кенжетаева Карлыгаш Амангелдіқызы, Туканова Айгерим Кайратовна	Мектепке дейінгі білім беру процесіндегі психолог пен тәрбиешілердің өзара әрекеттестігі	1612
Кенжетай Айман Үсенқызы	Поддержка родителей в условиях развода: социальное партнерство между семьей, школой и обществом	1616
Кенжина Бахиткуль Казеновна	От семьи к обществу: путь воспитания через партнерство	1619
Клещенкова Алина Андреевна, Щеглова Наталья Михайловна	Взаимодействие семьи, школы и общества как основа эффективного воспитания	1622
Козлова Светлана Павловна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1626
Колесник Ирина Сергеевна	Модели социального партнерства в воспитательной деятельности: примеры успешных практик и программ, направленных на объединение усилий всех участников воспитательного процесса	1631
Колмурзинова Балжан Токторбаевна, Ерденова Назгуль Бабашевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1635
Комиссарова Елена Александровна, Ахметбекова Жанар Сайлаубайқызы	Интеграция дошкольного образования в единое образовательное пространство	1638
Криштова Надежда Сергеевна, Лясота Владислава Вячеславовна	Использование инновационных форм работы с родителями воспитанников в условиях реализации проекта «Үндестік»	1642
Кусаинова Карлыгаш Есенгельдыновна, Ануфриева Арина Васильевна	Социальное партнерство семьи и школы в сфере воспитания: векторы взаимодействия	1646
Кушкинбаева Асем Серикбаевна, Кущугулова Асель Маулетовна	Взаимодействие школы и семьи в процессе раннего самоопределения учащихся при выборе профессии	1650
Қылышбекова Айдана Қылышбекқызы	Баланы психологиялық әл–ауқатын қалыптастырудағы қоғамның, мектептің және отбасының рөлі	1656
Лемехова Вера Константиновна	Инклюзивное образование: роль партнёрства в интеграции детей с особыми образовательными потребностями	1659
Липинская Евгения Эдуардовна Танасейчук Светлана Владимировна	Взаимодействие семьи и школы: проблемы и пути решения	1662

3 СЕКЦИЯ

Майленова Аида Аяшевна	Синергия воспитания: Альянс семьи, школы и общества для гармоничного развития ребенка	1667
Макаева Жанара Ашимовна	Роль социального партнерства в практике учителя казахского языка в детском саду	1670
Маканова Анар Жарулловна	Педагогические условия становления позитивного отношения учащегося к окружающему миру	1674
Маканова Гульнара Исенкильдаевна, Ахмадиева Макпал Бейсембаевна	Роль семьи, колледжа и предприятий в формировании профессиональных навыков студентов	1679
Маралбаева Жалынсын Ульмесхановна, Фатеева Юлия Юрьевна	Единство в воспитании: социальное партнерство семьи, школы и общества как ключ к развитию молодежи	1682
Махмутова Мархаба Даулетжановна, Молдахметова Алия Досымбековна	Исследование влияния метода ТРИЗ на развитие креативного мышления учащихся 7 классов на уроках искусства	1685
Мендаулетова Нургуль Шамбиловна, Мендаулетов Алмаз Турсунбаевич	Тәрбиелік үдерісті арттыру ретінде отбасы мен мектеп арасындағы әлеуметтік серіктестік	1690
Молдабекова Нургул Рахимжановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1695
Молдабекова Сандугаш Кайрхановна, Сыздыкова Баян Рамазановна	Профессиональное становление студентов в современных условиях вуза	1698
Моренко Иван Михайлович, Магун Татьяна Ярославовна	Комплексное физическое воспитание в реабилитации людей с ограниченными возможностями	1701
Муравьева Людмила Александровна, Михайлова Ксения Борисовна	Родительству стоит учиться! Родительству стоит учить!	1704
Мурзагалиева Алия Абдулловна, Калинина Анастасия Александровна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в деятельности вечерней школы	1709
Мустафинов Дархан Батырханович, Чемоданова Галина Иосифовна	Корреляция между академической успеваемостью и профессиональной готовностью подростков	1712
Новолодская Елена Геннадьевна, Бажин Павел Борисович	Сотрудничество семьи и школы по развитию учебной мотивации младших подростков	1716
Нургожина Гульзира Абикеновна	Білім беру қызметіндегі отбасының, мектептің, қоғамның әлеуметтік серіктестігінің маңызы	1720

3 СЕКЦИЯ

Оводнева Софья Владимировна	Сотрудничество семьи, образовательных учреждений и общественных молодёжных организаций в области профилактики негативного воздействия цифровой среды	1723
Олексюк Тамила Владимировна, Варварова Оксана Фанильевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1727
Омельчук Анна Михайловна, Бауэр Анастасия Владимировна	Взаимодействие семьи и школы как фактор успешной социализации ребёнка	1730
Панькова Светлана Леонидовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества: проблемы, возможности сотрудничества и перспективы	1733
Пензина Нина Александровна	Синергия воспитания: роль семьи, школы и общества в формировании личности	1739
Пірімбетова Манат Оразәліқызы	Мектеп логопедінің рөлі: балалардың тілдік дағдылары мен әлеуметтік бейімделуін дамыту	1743
Полторацкая Алёна Юрьевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к гармоничному развитию личности	1747
Пращур Марина Валерьевна	Вместе к успеху: партнёрство семьи, школы и общества	1750
Сабитова Асия Азирхановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1754
Сакенова Зарина Аскарровна, Даненова Аида Сайрановна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1758
Салыков Амангельды Сапышович, Зубко Наталья Николаевна	Создание условий для формирования основы профессионального самоопределения обучающихся дополнительного образования во взаимодействии с семьёй и школой	1761
Сарсенбаева Жанат Каратаевна	Взаимодействие семьи и школы	1764
Сауекенова Айнур Галымовна, Султанова Асылай Галымовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1768
Сафина Лариса Владиславовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1774
Сейткалиева Айна Султангалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в воспитательном процессе	1779
Серкешбаева Гүлжанат Нұрмағамбетқызы	Тұлға қалыптастырудағы фольклордың тағылымдық мәні	1784
Серова Людмила Валерьевна	Синергия воспитания: школа, семья, общество	1787
Сияфутдинова Зарина Фангатовна	Активное сотрудничество с родителями в	1793

3 СЕКЦИЯ

	детском саду с использованием интерактивных технологий через работу школы ПАП	
Султанова Ажар Каиргельдиновна, Лазаренко Дарья Дмитриевна	Организация работы с семьёй по патриотическому и нравственному воспитанию младших школьников с использованием ИКТ	1796
Сынабаева Акмарал Мусатраковна	Отбасы мен мектеп арасындағы байланыс: тәрбие процесіндегі өзара түсіністік пен қолдау	1800
Тойбазарова Марал Аймаганбетовна	Ғылыми–педагогикалық консалтинг педагогтердің кәсіби дамуын сүйемелдеу құралы ретінде: тәжірибе, проблемалар мен бағыттар	1804
Трухан Наталья Олеговна, Алабаева Сымбат Кайркеновна	Взаимодействие семьи и школы в воспитательной деятельности	1807
Тулбаева Алия Фазылхановна, Шинкаренко Вера Ивановна	Социальное партнёрство семьи и школы в воспитательной деятельности	1811
Унасбаева Гульжан Алгабековна	Проблемы человеческой природы в произведениях Адольфа Арцишевского	1816
Уразбекова Кульбарам Жаксылыковна	Социальное партнерство дошкольной организации с родителями воспитанников	1819
Уралбаев Амагельды Абишевич, Клопоцкая Любовь Васильевна	Развитие интеллектуальных и творческих способностей учащихся начальных классов посредством обучения игре в шахматы	1823
Фатхудинова Ирина Владимировна	Безопасность труда начинается с детства	1826
Хайруллина Оксана Нурулловна, Хайруллин Хикмэт Нуруллович	Организация психолого – педагогической информационно – просветительской деятельности с представителями родительской общественности в вопросах семейного воспитания	1830
Харченко Ольга Геннадьевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к успешному воспитанию детей	1835
Хилимончик Наталья Александровна	Сотрудничество школы и семьи в развитии у младших школьников интереса к чтению	1838
Чайка Камила Юрьевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Готовность ребенка к обучению в школе как психолого–педагогическая проблема	1841

3 СЕКЦИЯ

Шалгимбеков Айбек Батырханович	Формирование функциональной грамотности обучающихся посредством исторического краеведения	1846
Шатских Анастасия Александровна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1849
Шахматова Анастасия Ивановна, Мехова Галина Францевна	Взаимодействие семьи, школы и общества в воспитании ребенка с особыми образовательными потребностями	1852
Швец Наталья Алексеевна, Попова Ольга Викторовна	Инновационные среды и технологии воспитательной деятельности: партнерство профессиональной образовательной организации, школы, семьи, социума	1856
Шудабаева Назым Темирбековна, Нурмуқанова Гульназ Тулендыевна	Организация внеурочной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования	1860
Шхан Нұрлан Елемесұлы	«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясындағы тағылым бағдарламасы	1864
Шымбергенова Акмарал Бахытжановна	Исследовательская работа по литературному краеведению: путь к формированию гражданской позиции и патриотизма	1870
Щетинкина Светлана Ефимовна	О роли социального партнерства семьи, школы и общества в учебно–воспитательном процессе	1872
Яйчук Татьяна Владимировна	Консолидация усилий семьи, школы и общества как фактор успешной социализации личности школьника	1877
Ясменко Руслан Александрович	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности на уроках физической культуры	1880
Содержание пленарных докладов / Пленарлық баяндамалар мазмұны		1884
Содержание 1 секции / 1 секция мазмұны		1885
Содержание 2 секции / 2 секция мазмұны		1901
Содержание 3 секции / 3 секция мазмұны		1907